

Kompetencer, som revisoreksamen skal udprøve

Indledning

Nærværende notat beskriver, hvilke fagområder kandidaterne eksamineres i til mundtlig og skriftlig revisoreksamen i henhold til eksamensbekendtgørelsen nr. 67 af 19. januar 2021. I bekendtgørelsen er det præciseret, at revisoreksamen skal godtgøre kandidatens praktiske duelighed inden for statsautoriserede revisors kerneområde jf. revisorlovens § 1, stk. 2 og 3. Det vil sige afgivelse af erklæringer.

Konsekvens for revisoreksamen

Revisoreksamen **skal** fremover fokusere på revisors rolle som offentlighedens tillidsrepræsentant, det vil sige erklæringsarbejde og rapporteringsforpligtelser og den bagvedliggende regulering (revisorloven med bekendtgørelser, internationale standarder ISQC, ISA, ISRE, ISAE, ISRS, IESBA m.fl., standarder om offentlig revision m.m.) samt regnskabsreguleringen (årsregnskabsloven og IFRS), som er helt central i forhold til revisors erklæringsarbejde. Andre forhold skal **kun** indgå i det omfang, det har betydning for revisors erklæringsarbejde. Fx skattemæssige forhold, værdiansættelse, virksomhedsovertagelse som kun skal indgå i det omfang, det indgår i revisors erklæringsarbejde. Det samme gælder for selskabsretten, hvidvaskreguleringen, konkursreguleringen m.v., når dette har indflydelse på revisors erklæringsarbejde og rapporteringsforpligtelser.

Fremover vil der derfor ikke kunne stilles selvstændige spørgsmål i dele af den tidligere C-eksamens fagområder. Disse fagområder kan kun indgå i det omfang, det vedrører erklæringsarbejde. Det vil sige, at der fx **ikke** kan stilles klassiske rådgivningsopgaver, herunder men ikke begrænset til spørgsmål vedrørende:

- Selvstændige skattemæssige problemstillinger
- Generationsskiftmodeller
- Skattefrie kontra skattepligtige virksomhedsomdannelser med tilhørende modelafklaring
- Omstruktureringsmodeller
- Generationsskiftmodeller
- Finansieringsmodeller
- Praktisk udførelse af værdiansættelser
- Selskabsretlige problemstillinger, som ikke har udgangspunkt i en erklæringsopgave eller rapportering
- Skatteoptimering
- Og lignende opgaver, som ikke er inden for revisors kerneområde (erklæringsarbejde)

Det betyder eksempelvis, at kandidaten skal vide tilstrækkeligt om værdiansættelser og virksomhedsovertagelser til at kunne erklære sig herom, men ikke skal udprøves i rådgivning, modelvalg og praktisk udførelse af en værdiansættelse. Det samme gælder for selskabsretlige/skattemæssige forhold. Kandidaten skal have tilstrækkeligt kendskab til reguleringen til at kunne opfylde lovens erklærings- og rapporteringsforpligtelser både i forbindelse med erklæringer vedrørende årsregnskaber, andre selskabsretlige transaktioner og forhold, men kan ikke forventes at opliste og vælge imellem modeller eller udarbejde "køreplaner for omstruktureringer/virksomhedsomdannelser" eller foretage øvrig rådgivning om disse forhold.

Dette gælder både til mundtlig og skriftlig revisoreksamen.

Regulering og baggrund

Revisorloven (vores fremhævelser):

"§ 1, stk. 2. Loven finder anvendelse ved revisors afgivelse af **revisionspåtegninger på regnskaber**, herunder revisors udtalelser om **ledelsesberetninger i henhold til årsregnskabsloven**, og ved **revisors afgivelse af andre erklæringer med sikkerhed**, der ikke udelukkende er bestemt til hvervgiverens eget brug.

Stk. 3. Lovens § 16, stk. 2, § 22, § 30, §§ 43-46 og § 54, stk. 4, 1. pkt., finder tillige anvendelse ved revisors afgivelse af **andre erklæringer, der i øvrigt kræves i henhold til lovgivningen** eller ikke udelukkende er bestemt til hvervgiverens eget brug.”

Det er præciseret yderligere i eksamensbekendtgørelsen.

”Bekendtgørelse 2021-01-19 nr. 67 om eksamener m.v. for godkendte revisorer (vores fremhævelser):

§ 12. Den skriftlige og mundtlige prøve til **revisoreksamen skal godtgøre kandidatens praktiske duelighed inden for de områder, som hører under statsautoriserede revisorers virkefelt, jf. revisorlovens § 1, stk. 2 og 3.**
Stk. 2. Den skriftlige prøve afholdes over to dage med hver en varighed af seks timer. Prøven kan indeholde en kombination af spørgsmål med lange svar, spørgsmål med korte svar, multiple choice samt beregninger og **skal stilles inden for følgende områder:**

1. Faglig etik og uafhængighed, herunder revisors tiltræden og fratræden, opgaveaccept, rapportering om økonomiske forbrydelser, tavshedspligt og kvalitetsstyring.
2. Revision og faglige kvalifikationer.
3. Retlige krav og faglige standarder for revision og anden erklæringsafgivelse.
4. Internationale revisionsstandarder.
5. Generel regnskabsteori og -principper.
6. Retlige krav og standarder for udarbejdelse af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber.
7. Internationale regnskabsstandarder.
8. Regnskabsanalyse.
9. Driftsbogholderi og internt regnskab.
10. Risikostyring og intern kontrol.

Stk. 3. Et eller flere af følgende fagområder **skal indgå i den skriftlige eksamen i det omfang, det har betydning for revision eller anden erklæringsafgivelse:**

1. Selskabsret og virksomhedsledelse.
2. Konkursret og regler om tilsvarende bobehandlinger.
3. Skatteret.
4. Civilret og erhvervsret.
5. Arbejdsret og lovgivning om social sikring.
6. Informationsteknologi og computersystemer.
7. Driftsøkonomi, nationaløkonomi og finansiering.
8. Matematik og statistik.
9. Grundlæggende principper for virksomheders økonomiske styring.

Stk. 4. **Den mundtlige prøve skal godtgøre kandidatens praktiske duelighed og dække de fagområder, der er nævnt i stk. 2. Endvidere kan de i stk. 3 nævnte fagområder indgå i prøven i det omfang, det har betydning for revision eller anden erklæringsafgivelse.”**

Forslag til ny revisoreksamen, Eksamensudvalget januar 2020¹

”...Det foreslås, at det faglige indhold af den skriftlige eksamen skal fokusere på revision og anden erklæringsafgivelse. Andre fagområder som f.eks. selskabsret, skatteret og erhvervsret mv. skal indgå i det omfang, det har betydning for revision eller anden erklæringsafgivelse...”

”...Det er herudover Eksamensudvalgets vurdering, at dele af flere af fagområderne i modul C allerede indgår i modul B. Det gælder f.eks. spørgsmål inden for skat, finansieringsforhold og værdiansættelser, hvor det er relevant for revisors afgivelse af erklæringer iht. revisorloven. Derudover vil kriseramte virksomheder, generationsskifte, køb og salg af virksomheder samt undersøgelser i forbindelse med rationalisering og administrativ organisation typisk være specialtområder i en revisionsvirksomhed. Det vil således være områder, som en revisor efterfølgende specialiserer sig i”.

”Det er derfor Eksamensudvalgets opfattelse, at fagområderne i modul C kan udgå som selvstændige fagområder i den skriftlige revisoreksamen...”

¹ <https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/2020-03/Eksamensudvalgets%20rapport%20om%20forslag%20til%20ny%20revisoreksamen-02.pdf>

Tabel 6.2.3.2. Eksamensudvalgets forslag til fagområder til den skriftlige revisoreksamen

Revisordirektivets artikel 8	Forslag til fagområder, der fremover skal indgå i den skriftlige eksamen	Eksamensudvalgets bemærkninger til forslaget
<p>Artikel 8, stk. 1</p>	<p><i>Den skriftlige prøve skal vedrøre revision og anden erklæringsafgivelse og skal især omfatte:</i></p>	
<p>j) Faglig etik og uafhængighed</p>	<p>1) Faglig etik og uafhængighed</p>	<p>Sammenholdt med de gældende krav i modul A er følgende områder udgået som selvstændige områder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tiltræden og fratræden 2. Opgaveaccept 3. Tavshedspligt 4. Kvalitetsstyring 5. Rapportering om økonomiske forbrydelser <p>Ad 1, 2 og 4 Områderne falder ind under forslagets nr. 4 og 5, da områderne dels er reguleret i revisorloven og dels er reguleret i de internationale revisionsstandarder.</p> <p>Ad 3 Området falder ind under forslagets nr. 4, da området er reguleret i revisorloven.</p> <p>Ad 5 Området falder ind under forslagets nr. 4, da rapportering om økonomiske forbrydelser dels er reguleret i revisorlovgivningen og dels er reguleret i hvidvaskloven.</p> <p>Det er således Eksamensudvalgets vurdering, at der er tale om en videreførelse af gældende ret, uanset de foreslåede ændringer til formulering af fagområderne.</p>

g) Revision og faglige kvalifikationer	2) Revision og faglige kvalifikationer	<p>Der er tale om et "nyt" fagområde, der er indsat iht. revisordirektivet.</p> <p>Det er Eksamensudvalgets vurdering, at fagområdet ikke indeholder nye kompetencekrav, da generel viden om revision og faglige kvalifikationer forudsætningsvist allerede har været et krav.</p>
h) Juridiske krav og faglige standarder for lovpligtig revision og for revisorer	3) Retlige krav og faglige standarder for revision og anden erklæringsafgivelse	<p>Eksamensudvalget bemærker, at kravet går videre end revisordirektivet, men afspejler revisorlovens bredere anvendelsesområde.</p> <p>Det er Eksamensudvalgets vurdering, at forslaget er en videreførelse af gældende ret om bl.a. accept, planlægning og udførelse af en opgave, afgivelse af erklæringer og beretninger samt rapportering om økonomiske forbrydelser. Se bl.a. bemærkningerne til forslagets nr. 1.</p>
i) Internationale revisionsstandarder som omhandlet i artikel 26	4) Internationale revisionsstandarder	<p>Der er tale om et "nyt" fagområde, der er indsat iht. revisordirektivet.</p> <p>Det er Eksamensudvalgets vurdering, at forslaget viderefører gældende ret. Der henvises til bemærkningerne til forslagets nr. 4.</p>
a) Generel regnskabsteori og -principper	5) Generel regnskabsteori og -principper	<p>Der er tale om et "nyt" fagområde, der er indsat iht. revisordirektivet.</p> <p>Det er Eksamensudvalgets vurdering, at forslaget svarer til indholdet af det gældende fagområde "Vurdering af regnskabssystemer" og dermed er en videreførelse af gældende ret.</p>

<p>b) Juridiske krav og standarder for udarbejdelse af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber</p>	<p>6) Retlige krav og standarder for udarbejdelse af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber</p>	<p>Der er tale om et "nyt" fagområde, der er indsat iht. revisordirektivet.</p> <p>Det er Eksamensudvalgets vurdering, at forslaget svarer til indholdet af det gældende fagområde "Spørgsmål i forbindelse med aflæggelse af årsrapporter og koncernregnskaber" og dermed er en videreførelse af gældende ret.</p>
<p>c) Internationale regnskabsstandarder</p>	<p>7) Internationale regnskabsstandarder</p>	<p>Der er tale om et "nyt" fagområde, der er indsat iht. revisordirektivet.</p> <p>Det er Eksamensudvalgets vurdering, at forslaget viderefører gældende ret. Der henvises til bemærkningerne til forslagens nr. 7.</p>
<p>d) Regnskabsanalyse</p>	<p>8) Regnskabsanalyse</p>	<p>Der er tale om en videreførelse af et gældende fagområde.</p>
<p>e) Driftsbogholderi og internt regnskab</p>	<p>9) Driftsbogholderi og internt regnskab</p>	<p>Der er tale om et "nyt" fagområde, der er indsat iht. revisordirektivet.</p> <p>Det er Eksamensudvalgets vurdering, at forslaget svarer til indholdet af det gældende fagområde "Vurdering af regnskabssystemer" og dermed er en videreførelse af gældende ret. Se også bemærkningerne til forslagens nr. 6.</p>
<p>f) Risikostyring og intern kontrol</p>	<p>10) Risikostyring og intern kontrol</p>	<p>Der er tale om en videreførelse af gældende fagområder.</p>

<p style="text-align: center;"><i>Artikel 8, stk. 2</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>Følgende fagområder skal indgå i den skriftlige eksamen i det omfang, det har betydning for revisionen eller anden erklæringsafgivelse:</i></p>	
<p>a) Selskabsret og virksomhedsledelse</p>	<p>1) Selskabsret og virksomhedsledelse</p>	<p>Flere af fagområderne har ikke tidligere været eksplicit anført. Forslaget bringer de danske regler i overensstemmelse med revisordirektivets minimumskrav.</p> <p>Det er Eksamensudvalgets vurdering, at forslaget vil være i overensstemmelse med direktivet, da fagområderne i henhold til direktivet kun skal indgå i den skriftlige eksamen i det omfang, det har betydning for revision eller anden erklæringsafgivelse.</p> <p>Forslaget erstatter således flere af de selvstændige fagområder i det gældende Modul C.</p>
<p>b) Konkursret og regler om tilsvarende bobehandlinger</p>	<p>2) Konkursret og regler om tilsvarende bobehandlinger</p>	
<p>c) Skatteret</p>	<p>3) Skatteret</p>	
<p>d) Civilret og erhvervsret</p>	<p>4) Civilret og erhvervsret</p>	
<p>e) Arbejdsret og lovgivning om social sikring</p>	<p>5) Arbejdsret og lovgivning om social sikring</p>	
<p>f) Informationsteknologi og computersystemer</p>	<p>6) Informationsteknologi og computersystemer</p>	
<p>g) Driftsøkonomi, nationaløkonomi og finansiering</p>	<p>7) Driftsøkonomi, nationaløkonomi og finansiering</p>	
<p>h) Matematik og statistik</p>	<p>8) Matematik og statistik</p>	
<p>i) Grundlæggende principper for virksomheders økonomiske styring</p>	<p>9) Grundlæggende principper for virksomheders økonomiske styring</p>	